

(Закінчення. Початок у №№39-41 "Львівського залізничника")

Бойові дії на перших порах мали швидкоплинний характер. Австро-угорські війська не чинили серйозного опору. Російській армії здебільшого протистояли не головні сили супротивника, а його передові частини. Тому за лічені дні на лівому фланзі наступу росіяни досягли лінії державного кордону на ріці Збруч і перейшли її. Продовжуючи наступ, вони 10 серпня форсували річку Серет, яку австро-угорське командування вирішило не обороняти, а пізніше перейшли і річку Стрипу.

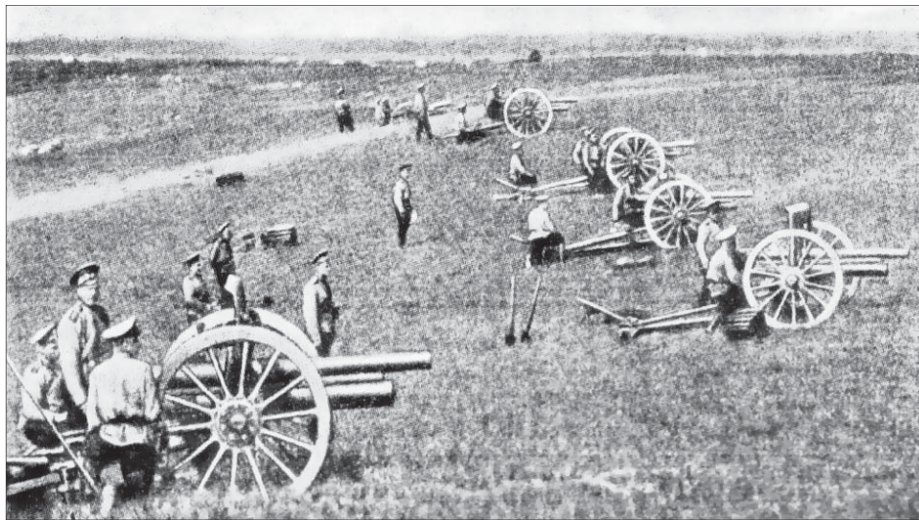
Про бої на Стрипі у своїх спогадах розповідає очевидець цих подій Михайло Шарик: "Нагло на купчинських полях почалася густа рушнична стрілянина, а далі "заговорили" і гармати. Серед місцевого населення почалася паніка. Усі намагалися тікати, але куди? Свист і шипіння шрапнелей полохали коней. Вони ставали дибки, ламали дишли, калічили людей і себе, а далі з потрощеними возами ламали плоти, виривалися на токи та в гущу будинків, і, опинившись у сліпому куті, безпомічно іржали. Я б сказав, що нема нічого страшнішого, як спаніковані і ніким не керовані коні.

Люди кинулися на денісівський цвинтар, де було багато дерев і глибокий рів. Крик, плач, сльози. Тут мати загубила дитину, там розгубилася сім'я, а ось загублена дитина розпачливо кличе маму... А кулі вили над головами. Із-поза "фігури" озвалася й австрійська артилерія. Почався гарматний двобій. Ми були посередині цього бою. Чорний ідкий дим та вибухи гарматних стрілів клали людей на землю. Коло полудня стрілянина затихла. У жінок почали розв'язуватись язички. Дехто дивився на могили і хрести та голос задрив тим, що тут спокійно лежали і вже не боялися ні москалів, ні їхніх куль".

Про те, як розгорталася воєнні події у Східній Галичині далі, довідуємося з "Истории первой мировой войны": "Тільки на р. Коропець 12 серпня частинам 8-го і 12-го корпусів довелося витримати вперті і жорстокі бої. В оперативно-розвідувальних зведеннях штабу армії сказано так: "Наші (російські – авт.) війська билися добре, супротивник спішно відступив у напрямку Галича: місцевість на захід від ріки Коропець вкрита трупами, стрілецькою зброєю, залишені 4 австрійські гармати... За вісім днів маршу 8-а російська армія пройшла 130-150 км і розгорнулася на фронті шириною у 45 км. Велика частина сил була зосереджена на лівому фланзі, а правим флангом приєднала до сусідньої 3-ї армії і перебувала в готовності почати наступ найкоротшим шляхом на рубежі Ходорова та Галича".

Австро-угорське командування не передбачало, що росіяни зможуть швидко зосе-

ПЕРША СВІТОВА: РОСІЙСЬКА ОКУПАЦІЯ ГАЛИЧИНИ

редити велике угруповання на лівому крилі свого Південно-Західного фронту і почати великий наступ. Вважалося, що для оборони Східної Галичини досить армії Брудермана і групи Кевеса. Навіть просування російських військ під командуванням Брусілова не стривожило військово керівництво Австро-Угорщини. Брудерману було наказано активно обороняти Галичину, забезпечуючи зі сходу маневр 1-ї і 4-ї армій у межах річки Вісли і Бугу. Йому необхідно було до 12 серпня розгорнути свої війська на захід від Львова, а на наступний день перейти в наступ із метою розбити російські армії, які наступали зі сторони Бродів і Тернополя. Армії Брудермана підсилювалися частиною військ групи Кевеса. Решта війська цієї групи переходила в 2-у армію. З'єднання цієї армії, що прибула зі сербського фронту, дислокувалося в Станіславі і Стрию. Його завдання – забезпечити справа контрудар армії Брудермана.

Співвідношення сил було не на користь австро-угорських військ. На Львів росіяни вели наступ 12 дивізіями проти 7,5 австрійських, тому австро-угорські війська не змогли досягнути переваг на напрямку головного удару. Цей удар завдавався з району Золочева вздовж залізничної лінії Львів-Броди. На ділянці 35-40 км австро-угорці зосередили 6,5 піхотних і 1 кавалерійську дивізії проти 9 піхотних і 3 кавалерійських дивізій росіян.

Про наступ російських військ на Галичину так згадує генерал А. Брусілов: "Серйозний бій розгорівся на ріці Коропець, але і тут супротивник почав відступати, була захоплена майже вся його артилерія, багато боєприпасів, а також багато полонених".

13-15 серпня на р. Золота Липа відбулася битва між 3-ю австро-угорською і 3-ю

російською арміями. Упродовж перших двох днів росіяни зупинили зустрічний наступ супротивника, змусили його перейти до оборони. На третій день вони почали з боями просуватися центром і лівим флангом фронту. Спроба австро-угорського командування контрударом зупинити наступ російського війська на Галичину виявилася невдалою. На всьому 60-кілометровому фронті від Кам'янки-Струмилової до Дунаєва (розташованого на південному сході від Львова) австро-угорські війська були розбиті. Сумнівними ставали і перспективи успіху австро-угорців у головній операції між річками Вісла і Буг. Брудерман вирішив відступати до річки Гнила Липа, щоб там вчинити опір росіянам. Австро-угорське верховне командування затвердило це рішення, наказавши відвести корпуси на рубіж Жовкви, Львова, Миколаєва. Та у підсумку триденна битва на річці Золота Липа завершилася перемогою російських військ.

Із документальної хроніки тих подій: "Фронт армій від Галича і на південь аж до Чернівців повинен був прикривати Дністровський загін, який наступав на лівому фланзі 8-ї армії. Війська основного угруповання розпочали наступ і просувалися форсованим маршем, подолавши відстань понад 50 кілометрів. Зранку 16 серпня вони продовжували марш, і біля полудня при підході до Рогатина на річці Гнила Липа зав'язався бій із супротивником.

Австро-угорське командування намаглося за будь-яку ціну втримати цей рубіж. Воно виставило сюди свіжі сили. Упродовж трьох днів на річці Гнила Липа точилися запеклі бої. Австрійське командування намаглося впертою обороною на фронті і ударом зі сторони Галича на фланги завдати пораз-

ки російським військам, що вели активний наступ. Але ці спроби були марними. Армія під командуванням генерала Брусілова здолала опір супротивника і створила реальну загрозу захоплення всього австро-угорського формування, що дислокувалося на південь від Львова. При цьому росіяни захопили багато полонених, у т.ч. одного генерала, три прапори, понад 70 гармат. Тільки під Галичем було вбито до 5 тисяч австрійських солдатів і офіцерів".

Після бою 18 серпня на річці Гнила Липа розбиті австро-угорські частини відступили по всьому фронту в напрямках на Львів, Миколаїв та Галич. У той же час росіяни продовжували наступ, оточуючи Львів. 20-го серпня російська повітряна розвідка повідомляла про велику кількість австрійських військ, що гуртуються довкола головної Львівської залізничної станції, і що поїзди один за другим від'їжджають на захід. 22-го серпня, за даними розвідки, австро-угорські війська зайняли городецьку позицію і продовжували швидко будувати укріплення. Разом із тим надходили зведення про підкріплення, що надходять залізницею, та видно піші колони, які рухаються від Перемишля до Городка.

Про захоплення російськими військами Львова з "Истории первой мировой войны" дізнаємося: "20 серпня 21-й корпус 3-ї армії зайняв район Жовкви і створив загрозу оточення лівого флангу армії Брудермана. Битва за столицю Східної Галичини наближалася до розв'язки. Австро-угорському командуванню стало зрозуміло, що втримати Львів не вдасться, оскільки просування 3-ї і 8-ї російських армій створювали серйозну загрозу ворожим встаням. І тому вирішили залишити місто, у яке вступили російські війська".

За лічені дні росіяни повністю заволоділи Галичем, захопили Миколаїв і увійшли до Львова. На тому завершилася Галицько-Львівська операція, що, як і Люблінсько-Холмська, була важливою подією у битві за Галичину. Передумовами для успіху в цих операціях стали перемоги російських військ у битвах на річках Золота Липа і Гнила Липа. У результаті австро-угорські війська відступили в західному напрямку, перейшовши річку Верещицю, і приступили до організації оборони на її західному березі. Проте і ця спроба була невдалою. Російські війська вже невеликими загонами продовжували переслідувати супротивника. Після кількох запеклих боїв австро-угорським частинам довелося відступити на лінію річки Віслока, а згодом – відвести залишки розбитих військ за лінію річок Дунаєць і Бяла. На цьому Галицька битва – одна з найбільших стратегічних операцій Першої світової війни – завершилася.

Підготував Роман ЗАГОРОДНИЙ, історик, м. Тернопіль

СПІВЧУТТЯ

Коллектив та слухачі Центру професійного розвитку персоналу зі сумом зустріли звістку про загибель у зоні АТО

АНДРІЯ БЕРНАЦЬКОГО,

сина нашого колеги – викладача **Євгена Івановича Бернацького.**

У ці скорботні дні схилиємо голови, сумуємо разом з Вами, Євгене Івановичу, і поділяємо біль непоправної втрати дорогого для Вас людини.

Вічна пам'ять і вічний спокій його душі.

Коллектив служби кадрової та соціальної політики висловлює щирі співчуття начальнику відділу кадрів служби кадрової та соціальної політики **Олені Василівні Костиревій** з приводу тяжкої втрати – смерті батька

КОРНЄЄВА

Василя Григоровича,

пенсіонера Львівської залізниці.

Рада Об'єднання ветеранів війни і праці та управління Львівської залізниці висловлює співчуття рідним і близьким з приводу смерті колишнього помічника начальника служби з охорони праці, "Почесного ветерана України", заступника голови Ради ветеранів управління залізниці

ШИТКОВА Володимира Гавриловича.

Коллектив служби воєнізованої охорони висловлює глибоке співчуття рідним та близьким з приводу тяжкої втрати – смерті колишнього помічника начальника служби з охорони праці

ШИТКОВА

Володимира Гавриловича.

ПОГОДА

Прогноз погоди на 24-30 жовтня 2014 р.

Упродовж 24-30 жовтня на більшій частині території залізниці переважатиме прохолодна погода. У п'ятницю хмарно, вночі часом дощ, мряка з переходом у мокрий сніг, у горах зі снігом, вдень на Волині, Рівненщині, Львівщині опади припиняться, на решті території часом мокрий сніг, на Закарпатті дощ, мряка, у горах місцями сильний мокрий сніг. Місцями ожеледь, на дорогах ожеледиця, у горах наліпання мокрого снігу. Температура вночі 0-5° морозу, вдень від 1° морозу до 4° тепла, на Закарпатті впродовж доби 2-7° тепла.

На вихідні мінлива хмарність, без істотних опадів. Вночі та вранці місцями туман, слабка ожеледь, на окремих ділянках доріг ожеледиця. Температура вночі 1-6° нижче нуля, на Івано-Франківщині, Тернопільщині, у горах місцями 6-9° морозу, вдень у суботу від 1° морозу до 4° тепла, у неділю 1-6° тепла. На Закарпатті вночі близько нуля, 26 жовтня місцями 1-3° тепла, вдень – 7-12° тепла.

У понеділок-вівторок мінлива хмарність, без опадів. Вітер – 5-10 м/сек. Температура вночі 1-6° морозу, у горах місцями 6-9° морозу, вдень – 3-8° тепла. У вівторок 5-10° вище нуля, на Закарпатті вночі близько нуля, вдень 8-13° тепла.

Надалі опадів не передбачається, вночі потеплішає від 4° морозу до 1° тепла, вдень 6-11° тепла, на Закарпатті та півдні Львівщини до 12° тепла.

Ярослав ГОРОДЧУК, начальник дорожньої геофізичної станції

ЗАСНОВНИКИ:
управління Львівської залізниці та дорпрофсож
Ресурційне свідомство
КВ № 1252.
Редактор
Ігор ПАРАЩАК
тел. 226-32-97
факс. 226-41-83
Заступник редактора
Андрій ВЕЗДЕНКО.....226-26-10

Відповідальний секретар
Галина КВАС.....226-25-67
Коректор
Андрій КОСІОРА.....226-32-03
Кореспонденти:
Ольга ПАДКОВСЬКА.....226-01-65
Олександр ГЕРШУНЕНКО.....226-37-83
Оксана ПОДОЛЬСЬКА.....226-39-34
Тетяна БАЛЛА.....226-59-27
Оксана ЛЮК.....226-36-23
Лілія БАРАНИЧ.....226-37-80
Бухгалтер Тетяна АНДРУШКО.....226-46-80

Львівський ЗАЛІЗНИЧНИК

Адреса редакції: 79000 м. Львів, вул. Гоголя, 1.
E-mail: lz@railway.lviv.ua

ГС ДТГО "Львівська залізниця"
Р/р 26000092670
Код ЄДРПОУ 20851444 МФО 325956
ЛФ АБ "Експрес-Банк"

Індекс газети 30223.
Виходить щоп'ятниці.
Тираж 38 660.
Замовлення 1312.

Зверстано у комп'ютерному центрі редакції газети "Львівський залізничник".
Комп'ютерна верстка
Тетяни ПЕСТОВОЇ.....226-38-15.

Склад редакційної колегії:
Ігор Паращак, Андрій Везденко, Галина Квас, Олександр Гершуненко, Андрій Косіора.

Точка зору авторів може не збігатися з позицією редакції.
Передрук текстових чи візуальних матеріалів газети можливий лише з письмового дозволу редакції. Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали. Рукописи та листи авторам не повертаються. Листування із читачами ведеться лише на сторінках газети. При цитуванні посилання на газету "Львівський залізничник" обов'язкове.
Газету віддруковано у "Видавничому Домі "Високий Замок".